

Prof. dr. ing. Roel Veerkamp spreekt over: gebruik van DNA materiaal in de fokkerij.

Dinsdag 22 april sprak de heer Roel Veerkamp op uitnodiging van Fokvereniging het Friese Paard Wolvega e.o. en de Bond voor merriehouders in dorpshuis De Bult te Ter Idzard.

Met een groep van rond de dertig personen was de zaal mooi gevuld. Na een hartelijk welkom door Jan van Weperen kreeg de heer Veerkamp het woord. Hij vertelde eerst iets over zichzelf, zijn werk en zijn hobby op het gebied van de rundveehouderij. Van paarden wist hij iets minder, maar naar keuringen gaan, in zijn geval met een mooie koe, was een feest van herkenning.

In zijn werk als professor aan de Universiteit te Wageningen heeft hij te maken met onderzoek naar DNA testen voor runderen. Er zijn al veel gegevens bekend, en testen worden in rap tempo goedkoper waardoor gerichter gefokt kan worden naar het gewenste fok doel. Daarbij kun je erfelijke gebreken gemakkelijker vastleggen en daarop anticiperen, dan een mooie beweging of raskenmerk.

De vraag is dan: Hoeveel testen willen we straks gaan doen? Er zijn op een gegeven moment wel 100 testen, dat is veel te complex. De enige manier om gebreken op te lossen is inteelt te voorkomen. De gebreken zitten er al behoorlijk in als het gebrek met een test aangetoond wordt. Bij een kleine populatie is het moeilijk om dan de goede weg te kiezen: moet je de hengst links laten liggen, moet je meer hengsten toe laten, of een dek limiet instellen voor een hele goede hengst?

Ondersteuning van de klassieke fokkerij met genomics (DNA-tests): Een fokker bepaalt voor zich zelf een fok doel bij zijn paarden waarbij hij een selectie maakt van merries en hengsten, bepaalde combinaties laat paren en na een aantal jaren de resultaten evalueert. Het zijn kleine stapjes over meerdere generaties. De vooruitgang is pas na jaren merkbaar. Met de DNA gegevens kan er al heel vroeg, als veulen, worden voorspeld of de beste genen van vader of moeder doorgegeven zijn, of in het andere geval, de slechte(re). Je hoeft dus niet meer te wachten op de geschikte leeftijd waarop het paard de kenmerken laat zien. Een haarmonster bij een jong dier geeft 60% betrouwbaarheid.

Vertaling naar onze paarden: Een hengsten opfok met 40/50 stuks is niet meer nodig. De schifting kan als veulen al plaats vinden. Toppers komen soms uit een onverwachte(re) hoek. Hierdoor komen hengsten naar voren die anders misschien niet waren opgevallen.

Bovenstaande is een korte samenvatting van het verhaal van de heer Veerkamp. Natuurlijk zijn er vragen en is er niet overal een pas klaar antwoord op te geven. Daar was de avond ook niet voor bedoeld. Het was een informatieve en interactieve avond voor een geïnteresseerde groep paardenfokkers.